

Zaterdag

23 November.

EGYPTE.

Triest, 4 nov. De stoomboot uit Syra brengt stellige berigten uit Alexandrië tot den 22^{den} october, volgens welke de onderkoning aan den Franschen consul de verzekering heeft gegeven dat hij bereid is om de vloot van den kapudan pacha naar Konstantinopel te laten vertrekken. Alhoewel hij dezen stap wil doen voorkomen als eene inschikkelijkheid van zijne zijde jegens de verlangens van Frankrijk, zoo geven toch alle particuliere berigten te kennen, dat de ontevredenheid der Turksche maaschap zoo zeer is toegenomen, dat men oproer vreesde. Intusschen, wat hiervan zij, oogt Frankrijk reeds de vruchten in zijner staatkunde, naardien de eerste hindernis, ter oplossing van het Egyptische vraagstuk, zonder dwangmaatregelen te boven gekomen schijnt.

(K. Z.)

TURKIJE.

Konstantinopel, 30 oct. Den 28sten legde den graaf de Pontois bij den minister van buitenlandsche zaken, Redschid-pacha, zijn eerste bezoek af. De graaf toont veel toegevendheid tegen over zijne ambtgenooten; zijne bedoelingen zijn van vredelievenden aard en geven hoop op de oplossing van het Oostersche vraagstuk. Deze hoop wordt gevoed door de jongste tijdingen uit Alexandrië, welke, ten gevolge van de bevredigende voorstellen, bijzonder van den Oostenrijkschen consul aldaar, bij Mehemed-Ali eene goede uitwerking gehad hebben. De heer Laurin werd daarbij door de Russische en Engelsche consuls levendig ondersteund, en hoewel de Fransche consul, zoo hij voorgaf, uit gebrek aan behoorlijke instructiën, achterbleef, zoo verklaarde Mehemed-Ali toch spoedig na zijnen terugkeer naar Alexandrië, dat hij van zijne vordering, betrekkelijk de afzetting van Chosrew-pacha, zou afzien en zelfs bereid was het eiland Candia aan de Porte terug te geven. Daardoor is de Oostersche kwestie nader tot hare beslechting gekomen.

(Allg. Z.)

Konstantinopel, 1 nov. De Engelsche vloot is den 23sten der vorige maand onder zeil gegaan, en heeft zich, onder bevel van lord Stopford, naar Vurla begeven, waar zij zal overwinteren. De Fransche vloot, onder den admiraal Lalande, zal den 3^{den} dezer de Dardanellen verlaten, en eveneens naar Vurla stevenen. De heer de Pontois is den 23sten hier aangekomen, en heeft bij zijne ambtgenooten de gebruikelijke bezoeken afgelegd. Hij schijnt zeer gematigd te zijn en in dezen zin te willen handelen. — De prins de Joinville is den 27sten het kanaal der Dardanellen ingeloopt, en wordt elk oogenblik hier verwacht. Zoo als reeds gemeld is, zal de jonge prins zich eenigen tijd hier ophouden.

— De vertegenwoordigers hebben, elk voor zich, eene nota aan de Porte gerigt in antwoord op die, welke de Porte in den laatsten tijd aan hen gerigt had, met oogmerk, om eene spoedige schikking in de geschillen met Mehemed-Ali door tusschenkomst der mogendheden tot stand te brengen. In deze afzonderlijke nota's geeft ieder der zaakgelastigden aan de Porte de verzekering, dat zij op den bijstand der mogendheden kan rekenen, dat zij zich rustig gedragen en met gelijke gematigdheid voortgaan zou, daar dit het beste middel is, om Mehemed-Ali af te matten en tot toegevendheid te dwingen, vooral als hij aan de eenstemmige begeerte der mogendheden zal toegeven, hetgeen reeds het geval is, daar hij aan de consuls te Alexandrië verklaard heeft, niets vijandigs tegen den sultan te zullen ondernemen, zich met Chosrew-pacha te willen verzoenen en de vloot teruggeven, zoodra hij, over de andere schikkingen tot betere bevestiging en het behoud van den vrede, zich met de Porte verstaan en met deze eene minnelijke overeenkomst getroffen heeft.

(Allg. Z.)

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Stockholm, 8 nov. Onze finaciële toestand is wel te geener tijd zoo voordelig geweest als thans. In de jaren 1834 tot 1836, had de algemeene schuld- en amortisatie kas (Riksgälds-contor) nog van alle tijden afkomstige schulden ten bedrage van 2,560,000 Rthl. banco te betalen, en op dit oogenblik bedragen hare schulden niet meer dan 160,000 Rthl., waarbij haar eene bare som van 1 millioen Rthl., als overschot van de door de rijksstanden aangewezen middelen, ter dienst staat.

(H. C.)

DUITSCHLAND.

Wiesbaden, 17 nov. Z. M. de koning der Belgen is nog hier; van hoogsideszelfs terugreize is nog geen spraak. Heden is Z. D. de hertog van Coburg, benevens de beide prinsen, hier aangekomen, om den koning der Belgen een bezoek te geven.

FRANKRIJK.

Parijs, 18 nov. Siads gisteren heeft zich op nieuw het gerucht verspreid, dat de hertog van Bordeaux plotseling uit Rome was verdwe-

nen, zonder dat men wist in welke rigting hij was vertrokken. Dit gerucht werd zelfs in hooge kringen verhaald. Weinige personen willen echter bij hem het vermeende waagstuk onderstellen, dat hij zich naar Frankrijk zoude hebben begeven, hoewel er wordt bijgevoegd, dat de Oostenrijksche ambassadeur te Rome, graaf Lutnow, van zijn verdwijnen kennis heeft gegeven.

— De *Moniteur* bevat brieven van de Spaansche grenzen, door welke de dood van den graaf d'España wordt bevestigd.

De gezondheid van den maarschalk Soult begint zorgwekkend te worden.

Parijs, 19 nov. De dagbladen beginnen zich bezig te houden met de aanstaande komst van den ridder Rochussen, die, zoo als men nu weet, belast is met eene gewichtige zending van het kabinet van 's Gravenhage bij het onze. Onder anderen, leest men daaromtrent in het dagblad *La Presse* het volgende:

» Men berigt ons de aankomst te Parijs van den heer Rochussen, directeur van 's rijks entrepôt te Amsterdam. De heer Rochussen heeft de zending ontvangen, om met Frankrijk over een speciaal voor beide landen voordelig tractaat te onderhandelen. Op dit oogenblik is aan de zijde van het Hollandsche gouvernement eene zeer duidelijke strekking, om zich met het onze in verband te stellen en vriendschapsbetrekkingen aan te knopen. Men weet, dat, ingevolge het met de Duitse tolvereeniging gesloten tractaat, de Fransche wijnen, die uit de Hollandsche entrepôts door Hollandsche schepen in Duitschland worden ingevoerd, aan geene hoogere regten onderworpen zijn, dan die, welke voor dit artikel zouden moeten voldaan worden, ingeval van regtstreekschen invoer door Duitse schepen uit de Fransche havens in die van de tolvereeniging. Eene toenadering tusschen Holland en Frankrijk zoude dus voor de belangen van beide landen nuttig zijn, dewijl zij daardoor in de voordeelen der Pruisische vereeniging zouden kunnen deelen. Men weet insgelijks, dat de Fransche mode-artikelen, die in de Hollandsche koloniën zeer gezocht zijn, met aanzienlijke regten zijn getroffen. Wanneer zij door andere dan Hollandsche schepen worden ingevoerd, voegt zich de hooge prijs der uitrusting, door onzekerheid der retourten te weeg gebracht, nog bij het bedrag der regten, om dezen uitweg te bemoeijelijken. Er zijn dus ruime en wederzijdsche hervormingen te ondernemen in de commerciële wetgeving der beide landen. De heer Rochussen is, naar men verzekert, met volkomen volmagt voorzien. Men moet hopen, dat het kabinet partij zal weten te trekken van de openingen, die de Hollandsche gezant in last heeft te doen. Een voordelig tractaat tusschen Frankrijk en Holland komt ons voor veel gemakkelijker tot stand te brengen, dan een tusschen Frankrijk en Engeland; er staan daarbij oneindig minder strijdige belangen tegen over elkander; de beide landen verschillen zoo wel wat hunne voortbrengselen, als wat hunne gewoonten en zeden betreft. Al de grondslagen van een goed en duurzaam verbond zijn dus aanwezig. Koning Willem heeft een blijk van zijne goede inzichten gegeven, door het initiatief van een voorstel ten dezen aanzien te nemen.»

— Het gerucht heeft zich verspreid, dat de hertog van Bordeaux Rome heeft verlaten; den weg, welchen de prins heeft genomen, kent men niet. De Oostenrijksche politie zal dit echter waarschijnlijk spoedig te weten komen. Hoe groot ook de geheimzinnigheid zij, waarmede de Carlissen al de stappen van hunnen pretendent trachten te omgeven, bestaat er volstrekt geene reden om bezorgdheid op te vatten nopens de bewegingen van een jong mensch, dat op geene de minste Europeesche ondersteuning kan rekenen.

BELGIE.

Brussel, 19 nov. De zitting van de Kamer der vertegenwoordigers heeft heden niets belangrijks opgeleverd. De heer Fallon heeft den voorzitterstoel ingenomen en een korte aanspraak gehouden, waarbij hij in algemeene bewoordingen bedankt heeft voor het in hem gestelde vertrouwen.

De begrootingswetten voor 1840 zijn naar de afdeelingen verzonden, terwijl het ontwerp van wet betrekkelijk den uitvoer van het graan in handen eene speciale commissie is gesteld.

— Volgens berigt uit Wiesbaden zou koning Leopold zwaar lijden en die badplaats nog niet kunnen verlaten. Een der eerste artsen van Parijs, zegt men, is derwaarts geroepen om eene beraadslaging betreffende den lijder bij te wonen.

— Niet alleen te Gent, maar ook te Brussel, zijn door de Belgische regering de krachtadigste maatregelen ter voorkoming van de schudding genomen. De officieren van het garnizoen hebben zich onder geen voorwendsel hoegenaamd met de verwoerden, en slechts zeer zelden worden enkele veldwachten tegen den dag verleid.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 19 nov. In verband met en als vervolg op hetgeen reeds vroeger, betrekkelijk de erkenning dezertijds van H. M. de koningin van Spanje, gemeld is, verneemt men thans stellig, dat de baron van Grovestins eerstdaags, waarschijnlijk aanstaanden vrijdag, naar Madrid vertrekken zal als zaakgelastigde van het hof der Nederlanden bij dat van Spanje.

's Gravenhage, 19 nov. (Vervolg.) Wat het negende hoofdstuk, *financiën*, betreft, is door vele leden aangedrongen op eene groote openhartigheid in het stuk der schuld en het amortisatie-syndikaat. Sommigen wilden laatstgemelde instelling afgeschaft hebben. Men verlangde te meer openlegging van den toestand van het syndikaat, volgens de stellige wetsbepaling van art. 49 der wet van 30 december 1822. Maar al bestond die bepaling niet (werd in eene afdeeling opgemerkt), dan nog zou zij die verlangden in deze oogenblikken, nu het er op aankomt, om onze financiële aangelegenheden op eenen vasten en zoo mogelijk houbaren voet te regelen; en het amortisatie-syndikaat is daarvan zoo groot een gedeelte, hetzelve is zoodanig daarin geweven, dat, zonder hetzelve, deze regeling ondoenlijk is.

» En hoe diep de wonde daar ook moge zijn, tot welke ongunstige vermoedens ook de hoop van andere financiële operatiën aanleiding mogen geven, — de afdeeling oordeelt, dat de Staten-Generaal dezelve in haren geheelen aard en omvang moeten kennen.

» Mogten al de omstandigheden het onraadzaam maken op dit oogenblik de details dezer mededeeling zoodanig in te rigten, dat men zou kunnen nagaan, welke de situatie op ieder gegeven tijdstip ware, dan althans verlangt men uitdrukkelijk bekend gemaakt te worden, welk nu het resultaat is van al die situatiën, en hoedanig nu en *definitive* zij de staat der baten en schulden van het syndikaat, opdat men dan eindelijk, na gelijkstelling voor zoo verre zij krachtens de wet gemaakt zijn, der schulden van dat syndikaat met die van het rijk, en na werkelijke vernietiging der geamortiseerde rijksschuld, en alzo na vernietiging der rente van deze, met waarheid kunne weten, tot welk bedrag dan inderdaad 's lands schulden gestegen zijn, en hoe veel dan nog bovendien door het rijk kan uitgegeven worden, zonder de middelen te overschrijden.

» En dat dit resultaat wel niet de jaloerschheid van onze naburen zal kunnen opwekken, vond men — al ware daartoe anders geene aanleiding — genoegzaam bevestigd uit des ministers aankondiging, dat het syndikaat zonder meerdere ondersteuning dan de gevraagde toelage niet aan dezelfde verplichtingen kan voldoen, alsmede daardoor, dat dan nu de overgang en aflossing wordt voorgesteld.

Vele leden hebben op die gronden » de likvidatie en ontbinding van het syndikaat verlangd, waaromtrent steeds zekere geheimhouding bestaat, welke den waren stand van 's lands financiën voor de vertegenwoordigers der natie zeer moeilijk, ja, men mag zeggen bijna onmogelijk maakt.

Men verlangde voorts dat mede aan de Staten-Generaal officiële mededeeling zal gedaan worden van het koninklijk besluit van 7 mei jl., waar bij eene staats-commissie tot de financiën is benoemd. Men achtte het ook nuttig en noodzakelijk dat de Staten-Generaal met de strekking, uitgebreidheid en reeds verkregen uitkomsten van dien arbeid bekend wierden gemaakt.

Andere leden vestigen de aandacht op de nog bestaande goldsnoeijerij en verslechting onzer munt; — dat de waarborg van de gouden en zilveren werken dringend nadere voorziening vereischte; — dat het systema van administratie bij ons te omslagtig schijnt; — dat op de paardenposterij spoedig eene voordragt diende te worden aangeboden; — dat de jagtwet wijziging vereischte, enz.

Het tiende hoofdstuk, *oorlog*, gaf tot vele bedenkingen aanleiding. Al moest men het daarvoor uitgetrokken cijfer als credit beschouwen, dan nog kon men niet berusten in eene zoo aanzienlijke verhooging, als nu werd voorgedragen, zijnde ruim 3 millioenen meer dan sinds 1830 voor gewoon werd uitgetrokken. Men vond te meer bezwaar in deze som, vermits de minister scheen aan te duiden, dat men eene behoefte van ruim 14 millioenen, dat is slechts ruim 4 millioen minder dan tijdens de vereeniging met België, als basis voor de toekomst wilde bestendigen.

De vermeerdering van het cijfer der pensioenen en wachtgelden heeft veel bezwaar ontmoet. Men wenschte dat de nominative staat der gepensioneerden enz., wierd gedrukt. De uitgave daarvoor zou zoo aanzienlijk niet zijn, althans door het nut worden opgedragen.

Op het elfde hoofdstuk, *koloniën*, is aangemerkt, dat alle pensioenen, op de koloniale kas thans geaffecteerd, op de generale staten der pensioenen behoorden te komen.

Nopens art. 2 der begrootingswet heeft men het regelmatig geoordeeld, wanneer de volle renten ad f 9,862,895 in rekening, en de hier bedoelde korting van f 5,600,000 in ontvangst worden gesteld. Want ofschoon de wet van 24 april 1836 het betrekkelijk kapitaal op de koloniën overbragt, blijft het moederland de principale debiteur, zoo lang de overschrijving slechts in naam plaats vond, en geene wezenlijke conversie in eene 4 pCts. koloniale schuld, volgde.

Onder meer bijzondere vragen kunnen gebragt worden:

1°. Het verlangen van eenen staat der traktementen van de agenten, alsmede eene opgave wie thans de betrekking van rijkskassier waarneemt.

2°. Het verzoeken van inlichting nopens de remissie en schadevergoeding, welke, voor de ter zake der defensie van Noord-Brabant geïnnudeerde landen zijn toegekend; daar, volgens loopende geruchten, alle uitbetaling hoegenaamd aan de belanghebbenden, bij voorbeeld rondom 's Hertogenbosch, zouden zijn geweigerd.

3°. Daar het kadaster met de bewaring der hypotheeken is vereenigd, begrijpt men niet, hoedanig hieruit eene vermeerdering van uitgaven kan ontstaan.

4°. Waarom thans de uitgaven en middelen voor Limburg niet op de begrooting voorkwamen?

5°. Heeft men verlangd, dat aan den dikwerf geuiten wensch, om de onzuivere opbrengsten, doch tevens de uitgaven van de algemeene 's lands drukkerij, den hoogen raad van adel, de loterij enz., in de begrootingswetten op te nemen, eindelijk worde voldaan.

In het algemeen is nog opgemerkt:

1°. Dat aan den vorm der begrooting meer ontwikkeling diende gegeven te worden, daar de specificatie van uitgaven hoe langer hoe minder is geworden.

2°. Dat alle verbetering in dien vorm echter gepaard moet gaan met verbetering in den grond der zaken; dat de uitgaven moeten teruggebracht worden tot de middelen, waarop men genoegzaam zeker kan staat maken; dat de vermeerdering der staatsschulden worde tegengaan, daar thans tegenover eene uitgave van met de daad 62 millioenen, slechts 40 millioenen aan vaste middelen kunnen worden gesteld.

» Voegt men hierbij de opcenten (merkt eene afdeeling ten slotte aan) op sommige middelen, welke toch als buitengewone resources voor bijzondere tijden zijn opgelegd, en nu met f 3,919,700 de schatkist stijven, dan moeten wij nog f 17,870,841 gaan zoeken bij de gelukkige, doch altoos wisselvallige resultaten van vroegere diensten en bij de Oostindische geldmiddelen, welke laatste, hoe mildelijk ook ons nu toevloeiende, altoos aan onzekere kansen van misgewas, binnenlandsche onlusten en andere rampen onderhevig blijven; terwijl, naar de meening van de afdeeling, de baten uit de overzeesche bezittingen geenszins als een gewoon middel bij de inkomsten van den staat moeten gerekend worden. Het tref haar, dat bij de minste ongelegenheid, waaruit eene stopping van die bron zal kunnen ontstaan, wij bovendien nog belast blijven met de interesten der leeningen, op het onderpand der overzeesche inkomsten gesloten; en zij maakt zich gansch aan geene overdrijving schuldig, verzekerende, dat bij zoodanige omstandigheden onze staatshuishouding den schok niet zou kunnen weerstaan.

De heer *Corver Hooft* heeft eene nota overgelegd, waarin hij betreurt, dat het gouvernement in de omstandigheden, waarin wij ons bevinden, den weg van geheimzinnigheid is ingeslagen; » daar zulks niet bevorderlijk is voor het vertrouwen tusschen de natie, de regering en de Staten-Generaal, een vertrouwen, dat zoo onmisbaar is bij het opleggen van een zoo aanzienlijke vermeerdering van schuld, als eene negotiatie van 56 millioen; en zonder hetwelk de deelneming in zoodanige negotiatie moeilijk tot het geheele beloop van pari zal plaats hebben. Hij voor zich vindt geene vrijheid om aan de beraadslaging over deze wet deel te nemen, zonder openhartige mededeeling van de inlichtingen, welke de Kamer en de natie in het algemeen kunnen overtuigen van het noodzakelijke van dien maatregel.

's Gravenhage, 20 nov. Naar men verneemt heeft het Z. M. behaagd, den secretaris van legatie, jhr. *R. Boreel*, van de dienst te Parijs terug te roepen, en denzelven ter beschikking te stellen van het departement van buitenlandsche zaken. Voorts verzekert men, dat tot secretaris van legatie benoemd is jhr. *J. L. H. A. Gericke*, adjunct-commies bij even-gemeld departement; zullende hij onverwijld bij het gezantschap te Parijs gesteld worden, en tevens werkzaam zijn bij den raad van gezantschap, den heer *J. J. Rochussen*, gedurende den tijd, dat deze gevofmagtigde zich aldaar in commissie zal bevinden.

's Gravenhage, 22 nov. Bij het onderzoek van het ontwerp van wet, houdende vaststelling der middelen, om in 's rijks uitgaven voor den jaer 1840 te voorzien, is, onder anderen, betrekkelijk de daartoe geplaatste elf millioenen uit de koloniale kas, in de eerste afdeeling van de Tweede Kamer aangemerkt, dat, ofschoon men allen lof aan het opperbeheer der koloniën toekent, en de baten, welke van ginds naar het moederland vloeijen, als het plegtanker onzer financiën beschouwt, men niet te min zwaarigheid vindt, zoowel tegen het cijfer, als tegen den vorm waarop hetzelve wordt voorgedragen. Aangaande het cijfer vinden eenige leden het onvoorzigtig, om in eene geregelde huishouding van staat de gewone behoeften op te drijven naarmate der casuele bijdrage van de koloniën. Zij beschouwen deze bijdragen als eene geheel buitengewone ontvangst, waarvan niets de duurzaamheid waarborgt, en welke nit haren aard bestand zijn, om of wel in de buitengewone behoeften te voorzien, of wel om de gemaakte schulden af te lossen. Ten aanzien van den vorm, herhalen zeven leden zakelijk, dat, vermits de staat eigenaar en de regering administrateur der koloniën is, er eene rekening en verantwoording van het zuivere saldo, na aftrek der renten van de schuld, ten laste der koloniën gebragt, en van de wettelijke aflossingen, moest plaats vinden. — In de tweede afdeeling heeft men gemeend nu reeds te kunnen zeggen, dat, terwijl eenige leden verklaren met genoegen te zien, dat 's rijks overzeesche bezittingen zooveel kunnen renderen, het echter, naar het gevoelen der groote meerderheid van de afdeeling, niet te ontkennen schijnt, dat hierna eene uitkeering wordt voorgesteld, welke eerst nog bij negotiatie moet bijeengebragt, en alzo alleen door schuldvermeerdering zal daargesteld worden. Een afdoend bewijs voor de dringende noodzakelijkheid van bezuiniging, meent men dan ook juist in dit middel en deszelfs verband met die schuldvermeerdering te vinden. Alleen toch, wanneer deze wordt toegestaan, zoude men, met behoud van alle thans bestaande zware, vele nijverheid krenkende belastingen, de voorgestelde uitgaven kunnen dekken, zonder eenen enkelen penning te kunnen afzonderen tot dekking van 's rijks eigene schuld. En dan vraagt men, wat zonde er van het rijk worden, indien door eenige omstandigheid, welke dan ook, en hoedanig dezelve ook buiten toedoen onzer regering mogt geboren worden, deze rijke bron van inkomsten mogt verminderen, laat staan verloren gaan?

Bij eenige leden der derde afdeeling bestond ook nog, na kenafs genomen te hebben van de mededeeling van Z. Exc. den minister van koloniën, de vrees, dat, hoe gunstig ook de toestand van de overzeesche bezittingen moge wezen, bij de veelvuldige lasten; die bereids op dezelve bij opgevolgde wetten zijn gelegd, dezelve niet in staat zouden kunnen zijn, in den jaer 1840 zulk eene aanmerkelijke som aan 's rijks schatkist uit te leveren. In de vierde afdeeling heeft men, door de admittie dezer som onder de middelen tot dekking der uitgaven eener gewone begrooting, in het minst niet toegegeven, dat de gunstige resultaten der overzeesche geldmiddelen zouden behooren geteld en gebezigd te worden als gewone middelen of inkomsten, voor gewone behoeften dienende; men geloofde, dat die baten voornamelijk en in de eerste plaats moesten bestemd worden tot vermindering onzer schulden en dat over die baten jaarlijks bij eene afzonderlijke wet zoude behooren te worden beschikt. De afdeeling gaf ook als haar stellig gevoelen op, dat vermits de hier vermelde uitkeering uit de beoogde financiële mesures moet gevonden worden, en van de aanneming der derde wet af hankelijk is, de behandeling derzelve de discussie over de onderhavige wet op de middelen zal moeten voorafgaan.

Bij het geven toeh der prioriteit aan deze laatste, zoude de Kamer als het ware over middelen beschikken, zonder eenige zekerheid, dat dezelve zullen te vinden zijn. Drie leden gevoelen zich, door het innig verband, hetwelk er bestaat tusschen de bedoelde wet en de uitkeering, op de gewone begrooting voorkomende, genoopt te verklaren, dat de voorwaarde van geheimhouding, onder welke zekere mededeeling, met de bijgevoegde stukken, van den minister van koloniën aan de Kamer is toegezonden, aan belet, kennis van dezelve te nemen, en zich dus over de voorgestelde maatregelen uit te laten. Zij gelooven dat deze wijze van handelen alle vrije deliberatie onmogelijk maakt, en zij zich voor 's hands tot geene geheimhouding kunnen verbinden, waarvan zij de strekking en de gevolgen niet kunnen berekenen. Zij oordeelen verder, dat art. 12 van het reglement van orde der Kamer hier tot rigtsnoer had moeten strekken, en de meerderheid der Kamer alleen bevoegd is, de geheimhouding in voorkomende zaken te kunnen opleggen; aan welke meerderheid, indien deze de geheimhouding omtrent de ingezondene stukken besloten had, deze leden zich ook zeer gereedelijk zouden onderworpen hebben. Een dezer leden, die eene nota deswege heeft overgelegd, heeft nog verklaard, geene begrotingswetten hoegenaamd te kunnen toelaten, alvorens van de zijde der regering de toegezogde voordragt van wet, welke tot herziening der grondwet leiden moet, aan de Staten-Generaal zal zijn ingezonden.

Deze nota is van den volgende inhoud:

» De ondergeteekende betuigt zijn leedwezen, buiten staat te zijn om over n°. 8 van de wet op de middelen, in verband met het wetsontwerp, betrekkelijk de leening der 56 millioenen, aan de Staten-Generaal aangeboden, met kennis van zaken te kunnen oordeelen. Hem ontbreken daartoe de uitgebreide ophelderingen en toelichtende stukken, welke tot het recht verstand van het onderwerp strekken moeten, en die door den minister van financiën in zijne aanspraak zijn toegezegd.

» Wel is waar, die stukken zijn door het departement van koloniën aan den president der Tweede Kamer overhandigd, met verzoek die aan de leden mede te deelen. De voorwaarde der kennismeming is echter zoo bezwarende, dat dezelve, in zijne oogen, gelijk staat met eene volledige weigering van mededeeling.

» Afgescheiden van het denkbeeld, dat alléén openbaarheid in het stuk van financiën, en onbepaalde openhartigheid aan de zijde der regering, in staat zijn ons te redden uit den benardden toestand, waarin wij ons bevinden, is bepaalde geheimhouding, onvoorwaardelijk toegezegd op stukken, waarvan men den inhoud niet kent, en waarvan men dus de resultaten niet kan berekenen, hoogst gevaarlijk, naar de meening van den ondergeteekende.

» In het burgerlijke leven zoude niet ligt iemand zich tot zoodanige geheimhouding vader eede verbinden: voor den volksvertegenwoordiger, die hoogere belangen heeft voor te staan, is het bezwaar oneindig grooter. Voor hem toch kunnen daardoor botsingen van verplichtingen ontstaan, niet alleen strijdig met het algemeen belang, maar strijdig met de rust van zijn geweten. Men zoude hem, onder den eed van geheimhouding, zaken kunnen mededeelen, waarover zijn eed als vertegenwoordiger hem zoude verbieden het geheim te bewaren.

» In het belang van het vaderland, en dus in het belang der regering, vraagt de ondergeteekende alnog mededeeling van de stukken, welke tot opheldering moeten dienen van het subsidie van elf millioenen uit de koloniale kas, waarvan in n°. 8 van de wet op de middelen gewag wordt gemaakt. Hij verlangt die mededeeling op eene wettige, en bij het reglement van orde voorgeschrevene wijze, waarbij de meerderheid der Kamer, en niet de regering, over de geheimhouding der overgelegde stukken beslist.

» Tot zoolang protesteert de ondergeteekende tegen de handelingen van het bestuur, als onthoudende gewichtige documenten aan de kennismeming van sommige leden der nationale vertegenwoordiging, en stellende die leden buiten de gelegenheid om hun mandaat behoorlijk te vervullen.

» Hij werpt alle verantwoordelijkheid voor de nadeelige gevolgen van zoodanige handelwijze van zich af, en stelt die geheel op rekening van 's konings ministers.

E. W. VAN DAM VAN ISSELT.

Eindelijk heeft een der leden in de vijfde afdeeling zich mede van alle deliberatie onthouden, en zijn de andere leden van oordeel, dat de overwegingen daarover, speciaal met betrekking tot de hoegrootheid der te fourneren som, behooren te worden aangehouden, tot dat het juiste moment van het cijfer der uitgaven, hetwelk de afdeeling hoopt en vertrouwt dat aanmerkelijk zal worden verlaagd, nader zal bekend zijn, ten ware het geheele excedent der overzeesche bezittingen in 's rijks kas mogt worden gestort; waardoor speciale tegemoetkoming overbodig kan worden geoordeeld te zijn, iets hetgeen, naar het oordeel der afdeeling, meer met den aard der zaak zoude overeenkomen, en volstrekt niet zoude te kort doen aan het uitsluitend opperbestuur, bij art. 30 der grondwet aan den koning over de volkplantingen en bezittingen van het rijk opgedragen.

Men heeft overigens aangedrongen op de herziening van onderscheidene belasting-wetten.

Arnhem, 22 nov. Men verneemt met zekerheid, dat de heer *Senn van Basel*, onze consul in China, den 24sten mei ll. Canton reeds heeft verlaten en te Macao gearriveerd is, dat hij 8 weken lang door de Chinezen is gevangen gehouden en zeer schandelijk behandeld, niet alleen door het Chinese gouvernement, maar ook door mindere ambtenaren, die het gemeen tot plundering en moord aanhiesten. De factorijen, welke door de Europeanen bewoond werden en waarin zij, als gevangenen, streng werden bewaakt, waren door duizende zoogenaamde Water-Chinezen omringd, allen brandende van begeerte, om zich, op het eerste sein, aan moord en roof over te geven. In zoodanige gevaarlijke positie heeft de Nederlandsche consul in China verkeerd, zonder eenige de minste hulp van het Indische gouvernement, ofschoon dezelve reeds in maart laatstleden was aangevraagd.

— Men verneemt dat Z. M. van de hand heeft gewezen het verzoekschrift, ter bekoming van gratie, ingediend door *Martinus Zoeren*, bij arrest van het provinciaal gerechtshof van Gelderland schuldig verklaard aan moedwilligen manslag en diefstal op den publieken weg, na reeds wegens misdad te zijn veroordeeld geweest, en mitsdien veroordeeld tot de straffe des doods.

BEURSBERIGT

van 21 november.

Holland Certificaten werkelijke schuld $2\frac{1}{4}$ pCt. $51\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; dito 5 pCt. $97\frac{1}{2}$, 98, 977; Uitgestelde schuld $\frac{1}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{4}$; Kansbiljetten $23\frac{1}{4}$; $\frac{7}{8}$; Amortisatie-Syndikaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $92\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $77\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Handelsmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $162\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Oostindische leening 5 pCt. $94\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$.

Spanje. Ardoins van. 85 pond $24\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; dito onbepaalde stukken $22\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$.

Rusland. Obligatiën *Hope en Comp.* 1793 en 1816, 5 pCt. $103\frac{1}{4}$, $\frac{7}{8}$; dito 1828 en 1829, 5 pCt. 104; Cert. 1831 en 1833 5 pCt. $97\frac{1}{2}$.

Mettalliek 5 pCt. $103\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{3}{4}$; Weener-Bank bij *Golt-en Comp.* 5 pCt. $100\frac{3}{4}$; Kl. Columb. Coup. $f 3\frac{1}{2}$; Peru 6 pCt. van 500 pond $12\frac{5}{8}$; Ardoins Coup. november en mei $19\frac{9}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$.

Mengelwerk.

De *Vlissingsche Courant*, van den 16den dezer, behelst den volgende brief van den heer D. BOSKER CURTIUS, aan de redactie der gemelde courant gericht:

Mijnheer de redacteur!

Ik ben zeer gevoelig aan de toezending van eenige nummers van uw geacht dagblad; ik beschouw het als een blijk van toenadering tot de gevoelens door mij openbaar beleden.

Die gevoelens, waaraan men zoo gaarne overdriving zoude willen toeschrijven, bevatten intusschen niets, dan de eerste beginselen eener constitutionele regering, regstreeksche verkiezingen, verantwoordelijkheid der ministers en gelijkheid van allen voor de wet.

De heer ROEST VAN LIMBURG heeft in eene keurige brochure het eerste punt verdedigd, en zich de moeite gegeven een geheel plan van verkiezing te ontwerpen; ik geloof dat de liberale partij in Nederland zich voldoende daarmede kan vereenigen; uw geacht dagblad heeft met kracht en onwederlegbare redenen het nut van de verantwoordelijkheid der ministers aangetoond, en de vaderlijken hebben, ofschoon in strijd met de waarheid, beweerd, dat de gelijkheid van allen voor de wet bij ons bestond, zij kunnen er dus geen bezwaar in vinden, dat dit beginsel in het maatschappelijke verdrag worde opgenomen.

Het komt er dus slechts op aan, om, wat theoretisch ten aanzien der verkiezingen en der verantwoordelijkheid is tot een betoog gebracht, door daadzaken te bevestigen; dat wil zeggen, om van de omstandigheden partij te trekken, ten einde een ieder te overtuigen, dat onze beginselen betere uitkomst zullen opleveren, dan tot dusverre is verkregen.

Nooit is er misschien eene omstandigheid geweest, welke de noodzakelijkheid der ministeriële verantwoordelijkheid meer heeft doen uitkomen, dan de leening van 56 millioenen; — die 56 millioenen zijn achtervolgens verteerd, niet ten behoeve der koloniën, maar ten behoeve van het moederland; zij zijn verteerd boven hetgeen was toegestaan; de begrotingen zijn dus slechts schijn-begrotingen geweest; de ministers hebben er zich niet aan gehouden; zij hebben, zonder er toe gemagtigd te zijn, van de hand maatschappij gelden opgenomen en schulden gecontracteerd; jaren lang is alzoo de grondwet verkracht.

Bij het bestaan eener ministeriële verantwoordelijkheid was zulks niet gebeurd; de ministers, zich niet meer konnende dekken met een hooger bevel, zouden hebben geweigerd buiten de begrooting te gaan, en in 1831 of 1832 zoude men reeds hebben gezien hoe vele millioenen schats ons eene doellooze volharding kostte; men zoude in 1831 hebben gedaan, wat men nu in 1838 heeft gedaan, en de 300 millioenen schulden-last, sedert dien tijd ontstaan, zoude waarschijnlijk voor het grootste gedeelte uitgespaard zijn.

Het ontwerp van leening heeft eene angst-kreet door het geheele land doen opgaan; men beklagt zich, zucht en knort; — maar tot de oorzaken opklommen, dat doet men niet. Tastbaar is het intusschen, dat de kommernisvolle toestand, waarin wij ons bevinden, alleen aan onze gebrekkige instellingen is te wijten. — De koning, alleenheerscher, zonder schijnvertegenwoordiging, zoude noch zoo vele schulden hebben kunnen maken, noch zoo vele belastingen uitschrijven; want ook de alleenheerscher behoeft de welwillendheid des volks en moest hetzelfde ontzien.

De koning, met een verantwoordelijk ministerie en eene vertegenwoordiging, gekozen en ondersteund door de natie, zonde zich omringd hebben gezien van mannen, die naast hun advijs hun ontslag zouden hebben gelegd; en hij zoude, beter ingelicht, reeds in 1831 hebben gedaan wat hij in 1838 heeft gedaan, want geen belang is nauwer aan het waarachtig belang der natie verbonden dan dat van het regerend huis.

Er behoorde juist eene zoo gebrekkige grondwet toe met ministers, die slechts de schrijvers des konings zijn, en eene naam-vertegenwoordiging, welke door het volk zoude worden verlaten, indien zij wezenlijken tegenstand bood, om tot de tegenwoordige jammerlijke uitkomsten te geraken.

Het is vooral deze stelling, welke de liberale partij moet aandringen; kan zij de waarheid daarvan tot een betoog brengen, dan blijkt het, dat in het belang van de kroon zelve eene nieuwe grondwet in anderen geest moet worden ontworpen.

Daartoe nu zal voldoende gelegenheid zijn: de aanvraag tot dekking van 56 millioenen, reeds gemaakte schulden zonder magtiging, bewijst, hoe nuttig de verantwoordelijkheid der ministers zoude geweest zijn; weldra zullen de beraadslagingen der 55, welke heeten het Nederlandsche volk te vertegenwoordigen, ons leeren, dat al hunne kracht zich in woorden oplost, en door beloften, welke niet zullen worden vervuld, weerloos kan worden gemaakt.

Dit wijte men intusschen niet aan de personen, maar aan den toestand der Kamer, welke daar staat als een boom zonder wortelen en zonder beschutting; dezelve vijf en vijftig, regtstreeks door de natie gekozen, gezonden met den lastbrief van dertig duizend kiezers, om met kennis van zaken te oordeelen en een scherp oog op het gebruik van 's lands middelen te houden, zouden eene geheel andere houding aannemen dan thans.

Dit zag reeds lang elk helderziend oog, maar thans is het oogenblik daar, om het aan te toonen; nu staat beslist te worden of de Nederlanders politieke regten zullen hebben of niet. — Thans hebben wij die niet. Het aanzienlijkste deel der belasting-opbrengende ingezetenen is niet vertegenwoordigd; het stemrecht der stedelingen sterft in de levenslange raden; het is niet de moeite waardig het nit te oefenen. Meer dan twaalf jaren lid van het kies-collegie der residentie, weet ik, wat het beteekent stedelijke raden *ad vitam* te kiezen. Die geschikt waren, toen men ze koos, zijn het soms na weinige jaren niet meer, maar zij zijn er en blijven er. Op de provinciale Staten en de Staten-Generaal werkt het stemrecht niet in het minste. Dat zijn vertoouingen, waarbij de belasting-opbrengers slechts aanschouwers zijn zonder eenigen invloed op de keuze der acteurs (1). Moet dat alles blijven, zoo als het is, dan raad ik aan elk verstandig man, om de stem-biljetten te verscheuren en zich nooit met eenige verkiezing op te houden; ik ten minste zal er het voorbeeld van geven.

Er blijft dan niets meer over, dan om hier als een vreemdeling te leven en er steeds op uit te zijn, om, zoo veel mogelijk, de schade te ontduiken, waarmede men door de verkeerde maatregelen van een slecht ingelicht bestuur, voortdurend zal worden bedreigd.

Laten wij intusschen hopen, dat het zoo ver niet zal komen en dat uwe, met zoo kundige hand geleide pogingen, om eenen waarlijk constitutionelen staat te verkrijgen, een gewenscht gevolg zullen hebben. Het getal vrienden van orde en vrijheid neemt dagelijks toe; het komt er slechts op aan, om zich, noch door geschreeuw, noch door ijdele angst te laten afschrikken, en zich niet onderling door eenige geringe verscheidenheid van meeningen te laten verdeelen; ook dit is door u niet onopgemerkt gebleven en kan niet genoeg worden aangedrongen.

Ik verzoek u mij onder uwe geabonneerden te willen opnemen, en heb de eer te zijn,

U. W. Ed. Dw. Dienaar,
DIRK DONKER CURTIUS.

(1) Men lese hierover het kernachtige *Iets over de Grondwet*, te Deventer uitgekomen.
D. C.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 21 Nov. 0 El 7 Palm 2 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D
Den 22 Nov. 0 El 7 Palm 1 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 2 D.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. J. WUNDER,
Predikant te Drempt,

ARNHEM,
den 21sten November
1839.

en
W. A. DE JONG.

Getrouwd:

G. VAN ELDIK THIEME
en
M. A. E. CAMPAGNE,
van Tiel.

ARNHEM,
den 21sten November
1839.

Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste kindje,
ANTONIE EVERET, nog geen acht maanden oud.

ROOZENDAEI,
den 20sten November
1839.

G. KETS,
A. KETS,
Geb. DE RIDDER.

Eenige kennisgeving.

VERKOOP VAN VASTE GOEDEREN.

De *Oprijstelling* der H A V E Z A T H E N, Oolde en Overlaar, gelegen in het Kanton Lochem. Kwartier Zutphen, breeder omschreven in de *Haarlemsche Courant* van den 31sten Augustus 1839, No. 105, zal binnen Lochem, ten huize van den Logementhouder J. T. O U D E N A M P S E N, plaats hebben op Zaterdag den veertienden December 1839, des voormiddags om tien ure, en de tweede veiling of verkoop, veertien dagen daarna, den 28sten December, ter zelfder uur en plaats.

De koops-voorwaarden zullen veertien dagen voor den dag der oprijstelling ter lezing liggen ten Kantore van den te Lochem residenten Notaris F O L T E L E N.

AANZIENLIJKE VERKOOPING,

DENNENBOOMEN EN GRONDEN.

Door het Ministerie van den Notaris J. F. A. W E I J N, residentende te Lichtenvoorde, zullen, op Dingsdag en Woensdag den 3den en 4den December 1839, telkens des morgens ten 9 ure, ten huize van den Bouwman H U I N I N K, op het Erve Huinink, te Lichtenvoorde, ten verzoeke der Eigenaren, in het openbaar worden verkocht:

Omstreeks 3000 stuks opgaande DENNENBOOMEN, waaronder vele zware, en ook eenige EIKEN, staande in den Huinink-Bosch, bij gemeld Erve H U I N I N K, te Lichtenvoorde, geschikt voor allerlei T I M M E R H O U T, als: Balken, Planken, Ribben, enz.

Voorts 1° een perceel B O S C H G R O N D, waarop dezelfde Boomen staan, Sectie G. N° 13; groot 3 Bunders, 65 Roeden en 70 Ellen

2° Een stukje H A K H O U T, Sectie G. N° 425; groot 8 Roeden en 50 Ellen.

3° Een W E I L A N D, Sectie G. N° 426; groot 33 Roeden en 10 Ellen.

4° Een W E I L A N D, Sectie G. N° 427; groot 54 Roeden en 90 Ellen.

En 5° Een W E I L A N D, Sectie G. N° 428; groot 66 Roeden en 60 Ellen.

Alles bij en aan elkander staande en gelegen bij meergemeld Erve Huinink, te Lichtenvoorde.

Zullende alles in perceelen en massa's geveild worden.

Tot aanwijzing vervoege men zich bij den Heer J. E. T. W I J N V E L D T, te Lichtenvoorde, en ter bekoming van informatie ten kantore van bovengenoemden Notaris.

† § † Van wege KERKVOOGDEN DER HEER-
§ § V O R M D E N E D E R D U I T S C H E G E-
† M E E N T E, te Arnhem, wordt bij deze bekend gemaakt dat bij de U I T L O T I N G, ter Vergadering van den 19den deser gedaan, tot aflossing zijn aangewezen de O B L I G A T I E N N° 19, 31, 39, 42, 72 en 123, herkomstig uit de geldleening in der tijd ten lasten van voorzede Gemeente gedaan, tot den Opbouw van de St. Jans-Kerk, wordende de Houders opgeroepen om op den 2den Januarij 1840, tegen uitreiking der Obligatiën en stellen Coupons, hunne gelden ten huize van den Heer Administrateur te ontvangen.

Namens Kerkvoogden voornoemd:
V I S S C H E R B O U R C I U S,
Lid en Secretaris.

† § † Tegen Februarij aanstaande wordt in eene der Geldersche
§ † Steden eene B E K W A M E M O D I S T E ver-
† langd. — Die hiertoe mogt inclineeren, adresseere zich in persoon of met gefrankeerden brief onder Letter B. aan het Bureau van de *Arnhemsche Courant*.

† § † Men vraagt, tegen Februarij, eene Protestantsche K E U-
† † K E N N E I D, goed konnende koken en het huiswerk
§ grondig verstaande. — Adres met franco-brieven of in per-
soon bij J. R U S K A M P, te Brummen.

† § † Bij den Ondergeteekenden is, gedurende het Winter Saisoen,
† † dagelijks Versche S C H I L P A D - S O E P te
† † bekomen.

F. R I K K E R S,
Groote Societeit te Arnhem.

† † † De Ondergeteekende heeft het genoegen bij deze aan zijne
† † † geëerde begunstigers te berigten, dat hij voornemens is op
† † den 24sten November aanstaande, ten zijnen huize, van ouds genaamd het Kromhout, te Brummen, te geven:

HARMONIE-MUZIK,

hetwelk met D A N S zal worden besloten. — De aanvang is des avonds ten 6 ure.

Brummen, den 21sten November 1839.

M. J. S E I J L D E R S.

Te Arnhem bij G. A. THIEME, Boekdrukker.